

Forslag til endring i forskrift om Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

Innledning

Bakgrunnen for revisjonen av forskriften er styresaken fra 30.11.2017 om *Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen*. Det ble vedtatt av Universitetsstyret at UiB skulle innføre fakultetsvise ph.d.-program. Begrunnelsen for denne endringen var blant annet å gi fakultetene mulighet til å gi egne regler i forvaltningen av forskerutdanningen ved deres fakultet. Forskerutdanningen ved de ulike fakultetene er forskjellige, og det trengs et formelt nivå hvor dette kan komme til uttrykk. Den nåværende forskriften inneholder enkelte detaljerte saksbehandlingsprosedyrer som ikke bør gis i forskriftsform. Disse foreslås flyttet til programnivå. Det foreslås derfor å regulere de overordnede reglene i forskriften mens prosedyrer og rutiner blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse. Fakultetene står fritt til å gi egne regler som er i tråd med forskriften og endre programbeskrivelsen selv. Dette vil være en forenkling sammenlignet med den prosessen som skal til for å endre ph.d.-forskriften.

I forvaltningen av forskriften har det vist seg å være behov for en del endringer og presiseringer i forskriften. Det har derfor vært et mål å gi en tydelig beskrivelse av ansvar, rettigheter og plikter både for universitetet, fakultetene, veilederne og den enkelte ph. d.- kandidat. Det er derfor foreslått at forskriften ikke bør være mer omfattende enn nødvendig og at den skal være skrevet i et klart og enkelt språk.

Forskriften har ikke vært oppdatert til gjeldende rett siden den ble vedtatt i 2013. Dette er også grunnlag for revisjon.

Nedenfor følger merknader med begrunnelse for å endre de ulike paragrafene. Denne delen må leses i sammenheng med vedlegget som inneholder den nåværende forskriften og utkast til revidert forskrift. Referanser til programbeskrivelsen må leses som programbeskrivelse samt regel og prosedyresamling for forskerutdanningen ved fakultetet.

Merknader til forslag til endring i forskrift om Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

Til § 1 Forskriftens virkeområde

Bestemmelsen viderefører gjeldende rett. Begrunnelse for endring er universitetsstyrets vedtak om fakultetsvise ph.d.-program og ønske om klarere språk. Forslaget til formålsbestemmelse lister opp rettslige utgangspunkt og rammer for ph.d.-graden ved UiB. Det mer spesifikke blir behandlet senere i forskriften og skal/kan ellers behandles i fakultetenes programbeskrivelser. Referansene til kurs og masternivå er tatt bort.

Til § 2-3 Omfang av ph.d.-utdanningen

Bestemmelsen medfører ikke endring i omfanget, men forslaget vil gi klarere språk og konsekvent språkbruk der kurs nå blir omtalt som opplæringsdel.

Til § 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

Her er forslaget å endre ordlyden og innholdet i bestemmelsen. Begrunnelsen for dette er Universitetsstyrets vedtak som nevnt ovenfor. Bestemmelsen angir strukturen for roller og myndighet for ph.d.-utdanningen ved UiB. Dette er også foreslått som hjemmel for fakultetets adgang til å gi utfyllende regler. Programordningen med programbeskrivelser blir beskrevet.

Til § 4 Kvalitetssikring

Bestemmelsen tar for seg kvalitetssikring av hele ph.d.-utdanningen ved UiB slik den ble vedtatt i universitetsstyret. Den gamle bestemmelsen gjaldt kun for opplæringsdelen.

Til § 5-1 Vilkår for opptak

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 5-2 Framgangsmåten ved opptak

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 5-3 Opptaksvedtak

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 5-3 Studierettsperiode

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse. Opptaksperiode er foreslått endret til studierettsperiode. Dette er en ordlyd som er i samsvar med begrepsbruken ellers på UiB.

Bestemmelsen er også foreslått endret på grunn av at den må ta høyde for kandidater som er tatt opp på dobbeltkompetanseløpene som UiB tilbyr på MED og PSYK.

Videre er det foreslått å ta bort den såkalte 8 års regelen siden denne ikke har blitt konsekvent håndhevet og ikke har begrunnelse i alminnelig normering av ph.d.-utdanningen. Vurdering av forlengelse skal skje ut i fra en konkret vurdering av ph.d.-kandidatens prosjekt.

Til § 5-4 Avslutning før avtalt tid

Bestemmelsen er foreslått endret i samsvar med UHR sin veileder. På bakgrunn av Sivilombudsmannens behandling av en sak om tvungen avslutning etter en fuskesak fra UiB ble også

forskriftens § 5-5 kritisert for å ikke være i samsvar med UH-loven. UH-loven ble endret etter forskriften ble vedtatt i 2013. Forslaget tar høyde for dette.

Til § 5-6 *Ph.d.-avtalen*

Bestemmelsen er foreslått endret for å presisere ansvar, roller og saksgang for de ulike avtalene som skal inngås ved opptak til ph.d.-programmet. Forslaget innebærer at opptaket fortsatt bør formaliseres gjennom en skriftlig avtale basert på felles mal, men ansvaret ellers delegeres til fakultetet.

Til § 6-1 *Veiledning*

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 6-2 *Veiledningens innhold*

Programordningen følger av vedtaket i universitetsstyret og en del av prosedyrene ved opptaket blir derfor tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse. I forslag til bestemmelsen er det lagt til at etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet.

Til § 6-3 *Midtveisevaluering*

Forslag til bestemmelse innebærer mindre endringer i ordlyden.

Til § 6-4 *Avslutning av veiledningen*

Forslag til bestemmelse innebærer mindre endringer i ordlyden men der bestemmelsene blir samlet i § 6-1.

Til § 7-1 *Opplæringsdelens formål*

Forslag til bestemmelse skal tydeliggjøre at fakultetene har fått delegert ansvaret for opplæringsdelen.

Til § 7-2 *Opplæringsdelens omfang*

Forslag til bestemmelse skal ikke endre omfang og kravet om vitenskapsteori og etikk.

Til § 7-3 *Opplæringsdelens innhold*

Forslaget til bestemmelse innebærer at fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Dette var ikke omtalt i den gamle versjonen.

Til § 8 *Ph.d.-kandidatens rettigheter ved permisjon*

Bestemmelsen pålegger kandidaten en plikt om å informere om permisjon dersom UiB ikke er arbeidsgiver.

Til § 9 *Rapportering*

Bestemmelsen foreslår en tydeliggjøring av rapporteringen.

Til § 10-1 *Krav til avhandlingen*

Bestemmelsen har fått tillegg om at avhandlingen skal ha høyt faglig nivå når det gjelder forskningsetikk.

Til § 10-2 *Fellesarbeid*

Bestemmelsen om fellesarbeid tydeliggjør hva som er felles arbeid og hvilke normer som skal følges for medforfatterskap.

Til § 10-4. *Språk*

Forslaget til bestemmelse innebærer at fakultetet selv kan avgjøre språket i avhandlingen. Det følger av programbeskrivelse-ordningen at dette tilligger fakultetet å avgjøre.

Til § 10-5 *Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse*

Overskriften i bestemmelsen er endret i tillegg til og ordlyden ellers. Begrunnelsen er behovet for en presisering og å tydeliggjøre ansvaret, både rettigheter og plikter både for universitetet, den enkelte ph.d.- kandidat og en eventuell ekstern part.

Til § 11-1 *Innlevering*

Forslag til ny bestemmelse er endret slik at en del av prosedyrene ved innlevering av avhandlingen blir tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 11-2 *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Forslag til ny bestemmelse er endret slik at en del av prosedyrene ved oppnevning av bedømmelseskomité blir tatt ut av forskriften og blir behandlet i fakultetets programbeskrivelse.

Til § 12-1. *Bedømmelseskomiteens innstilling og ph.d.-kandidatens merknader*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av overskrift og endring i ordlyd. Begrunnelsen er å forenkle språket for prosedyren og dermed presisere bestemmelsen.

Til § 12-2. *Retting av formelle feil i avhandlingen*

Bestemmelsen er foreslått endret til at fakultetet setter selv frist for retting av formelle feil.

Til § 12-3. *Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av overskrift og endring i ordlyd. Bestemmelsen har ved forvaltningen av forskriften vært gjenstand for uklarhet. Det har vist seg å være behov for tydeliggjøring og presisering. Bestemmelsen har slått sammen to paragrafer § 12-3 og § 12-4. I tillegg gir den nye programbeskrivelse-ordningen rom for at fakultetene har egne rutiner for behandling av innstillingen.

Til § 12-4 *Innlevering til ny bedømmelse*

Bestemmelsen innebærer en tydeliggjøring ved innlevering til ny bedømmelse. Bestemmelsen foreslår å endre at en innlevering til ny bedømmelse først kan skje etter seks måneder. Seks månedersregelens begrunnelse framstår ikke som klar. Det bør være en vurdering tatt av kandidat og veileder i fellesskap å avgjøre når kandidaten er klar til å levere på nytt.

Til § 12-6 *Resultatet av behandlingen*

Bestemmelsen fremstår som overflødig.

Til § 12-7 *Offentliggjøring*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av overskrift og endring i ordlyd. Begrunnelsen er å forenkle språket for prosedyren og dermed presisere bestemmelsen.

Til § 13-1 *Prøveforelesning Nytt 3. til 6. ledd*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av ordlyden. Begrunnelsen er å forenkle språket for prosedyren og dermed presisere bestemmelsen.

Til § 13-2 *Disputas*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av ordlyd. Begrunnelsen er å forenkle språket for prosedyren, ikke gjenta bestemmelsen i flere paragrafer og dermed presisere bestemmelsen.

Til § 14 *Kreering og vitnemål*

Forslag til bestemmelse innebærer endring av ordlyd. Begrunnelsen er å forenkle språket for prosedyren, ikke gjenta bestemmelsen i flere paragrafer og dermed presisere bestemmelsen.

§ 21 *Ikrafttredelse*

§ 22 *Overgangsbestemmelser*